

[Niels Helveg Petersen.]

en sådan måde, at den bliver i stand hertil. Vi ser frem til, at der i denne samling bliver lejlighed til en diskussion om disse forhold, som har betydning ikke bare for den økonomiske vækst og for udviklingen af en ny teknologi, men i høj grad også for samfundets muligheder for i det hele taget at kunne forme den teknologiske udvikling ud fra samfundsmæssige synspunkter.

Det økonomiske afsnit i statsministerens åbningstale var præget af to ting: Stor fasthed i sigtet med de foranstaltninger, der skal gennemføres, og en tilsvarende åbenhed over for de metoder, der kan tages i anvendelse. Begge dele er vigtige. Regeringen og regeringspartierne møder ikke med noget ultimatum. Det gør derimod, som det er blevet sagt, de økonomiske forhold. Underskuddet på betalingsbalancen skal nedbringes, men hvis der er vilje til fra alle sider at acceptere dette grundlæggende synspunkt, så er vejen også åbnet for, at vi i enighed kan løse de økonomiske spørgsmål. Men dette er det afgørende. Det vil svække mulighederne for en løsning i enighed, hvis man fra anden side vil se det som sin hovedopgave at udhule netop dette sigte med foranstaltningerne.

Med hensyn til dagsordenen af 15. maj er situationen meget klar. Kommer der ingen forhandlingsløsning, er regeringen forpligtet til selv at søge veje til at løse opgaven. Enighed med den politiske opposition og med arbejdsmarkedets organisationer er langt det mest ønskelige, og det er det, som vi nu må koncentrere kræfterne om. Men hvis man fra oppositionens side kører frem med krav om ophævelse af majdagsordenen og andet, så vil det for os være et uheldigt tegn på, at man koncentrerer sig mere om formelle ting end om de reelle økonomiske vanskeligheder, og hvorledes de skal angribes.

Det er blevet sagt til regeringen, at den skal holde sig fra arbejdsmarkedets forhold, men det kan staten i en overenskomstsituation aldrig gøre. Staten er som arbejdsgiver selv indblandet, og den er jo også indblandet, fordi der er en række spørgsmål, som kun regering og folketing har indflydelse på, og som er af den allerstørste betydning for organisationernes egne forhandlinger. Staten er indblandet, hvordan man end vender

og drejer spørgsmålet. Der kan være tale om en større eller mindre indblanding, men ikke om, at staten kan holde sig uden for hele dette spørgsmål om lønfastsættelse.

Det præger de 12 punkter, at det er et forhandlingsoplæg, men det er værd at gøre opmærksom på, at det ikke er et spisekort, hvor man efter behag kan spise à la carte og vælge sine egne livretter. Der er en sammenhæng mellem de enkelte punkter. Det er en skitse i balance, men balancen risikerer at forsvinde, hvis man piller netop de mest ubehagelige ting ud. Det er ingen kunst for de politiske partier og for organisationerne at blive enige om noget virkningsløst, om noget, hvor man bare lader ubehagelighederne ligge. Kunsten er, at vi kan blive enige om noget, der virkelig virker. På dette punkt var statsministerens tale klar og alvorlig, og efter vor mening opfordrer situationen ikke til, at vi tager fejl af hinanden på dette punkt. Jeg tror, befolkningen forventer, at de politiske partier og organisationerne bliver enige. Jeg synes, den har ret til at forvente det, men den har også ret til at forvente, at det, vi bliver enige om, er noget, der hjælper.

Jeg vil gerne sige til hr. Per Hækkerup, at det var efter min mening en god tale, hr. Per Hækkerup holdt, og en venlig tale. Endnu var der jo iblandt stumper af en tidligere oppositionslinje, ting mere beregnet på udvortes brug; men stort set var talen behageligt rensset for overdrivelser og overbud, som vi ellers har vænnet os til. Det er et fremskridt, og det er sådan set en virkelig lettelse, at vi nu kan begynde at diskutere de økonomiske problemer på en mere virkelighedsnær måde. Der blev ikke slået noget i stykker ved statsministerens tale. Hr. Per Hækkerup slog heller ingenting i stykker, men den megen venlighed på dette tidspunkt af forhandlingerne — det er der nok grund til at pege på — hænger jo sammen med, at vi ikke er kommet til ubehagelighederne endnu. Der er i disse økonomiske problemer noget, som i sig selv ikke er særlig venligt, og jeg håber da, at forhandlingsvenligheden og -viljen kan bære, når tiden kommer til, at vi skal tage virkelig fat på ubehagelighederne.

Der kunne vel egentlig siges om det økonomiske afsnit i hr. Per Hækkerups tale, at det kan koges ned til 2 sætninger: vi skal